

Til alle studieforbund og kursarrangører

Oslo, 11. oktober 2021

Retten til gratis bruk av offentlige undervisningslokaler

[Voksenopplæringsloven § 7](#) slår fast at undervisningslokaler der driftsutgiftene dekkes av det offentlige, skal etter søknad stilles vederlagsfritt til disposisjon for studieforbund og medlemsorganisasjoner ved avholdelse av kurs med tilskudd etter voksenopplæringsloven.

Reglene om gratis bruk av undervisningslokaler bygger på prinsippet om samordnet ressursbruk. Det offentliges investeringer innenfor undervisningssektoren skal også komme studieforbundenes kursaktivitet til gode. Retten er begrenset til undervisningssektoren, dette betyr at det ikke gjelder f.eks. for bibliotek, selv om disse er finansiert av det offentlige.

Smittevern hensyn og koronasituasjonen

Under koronasituasjonen har lokaleiere hatt utfordringer med å stille lokalene til disposisjon for studieforbund og samtidig ivareta smittevernfaglig forsvarlig drift av sin egen utdanningsvirksomhet. Det generelle kravet i covid-19-forskriften om smittevernfaglig forsvarlig drift i opplærings- og utdanningsvirksomheter er opphevet fra 25.09.2021.

Ved lokale utbrudd av smittsomme sykdommer har kommunestyret ansvar for å innføre lokale tiltak. Smittevern skal ikke brukes som begrunnelse til å avslå en søknad om tilgang til lokaler, hvis ikke det følger av lokale tiltak kommunestyret har vedtatt med hjemmel i [smittevernloven § 4-1](#).

Nærmere bestemmelser om gratis bruk av undervisningslokaler

[Forskrift om studieforbund godkjent av Kunnskapsdepartementet § 14](#) og [Forskrift om studieforbund godkjent av Kulturdepartementet § 16](#) gir nærmere, likelydende bestemmelser om gratis bruk av offentlige undervisningslokaler.

Studieforbundet eller medlemsorganisasjonen skal ikke belastes for utgifter til lokaler, lys, varme, renhold, tilsyn og bruk av utstyr i offentlige undervisningslokaler. Retten gjelder kurs som holdes på hverdager i undervisningsåret, unntatt undervisningsferier, og ikke varer lenger enn til kl. 21.00. Det må finnes særskilt avtale med lokaleier for utlån utover dette. For bruk av spesialrom som krever tilstedeværelse av kvalifisert personell kan lokaleier kreve vederlag.

Lokaleier kan fastsette utfyllende regler for utlån av offentlige undervisningslokaler og utstyr til bruk. Etter bruk skal lokaler og utstyr være i samme stand som ved overtakelsen. Kursarrangør er økonomisk ansvarlig for skader som måtte oppstå på utstyr og materiell. Ved utlån av spesialrom må det avtales hensiktsmessige kontrollordninger. Kursarrangøren skal sørge for at kursdeltakerne blir kjent med gjeldende bestemmelser for bruk av lokaler og utstyr.

Retten til gratis bruk av undervisningslokaler inntreffer først når lokaleiers behov for egen undervisningsvirksomhet er dekket. Reglene skal ikke diskriminere mellom kursarrangører, men kan gi muligheter for prioritering av tiltak og grupper ut fra voksenopplæringslovens formål. Det kan utarbeides en samlet utlånsplan for bruk av undervisningslokalene på grunnlag av utlysning, søknader og et avtalt låneforhold med den enkelte kursarrangør.

Dersom dere opplever utfordringer med tilgangen til lokaler, ber vi dere ta kontakt med oss.

Med hilsen Voksenopplæringsforbundet